

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ: ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΧΡΗΣΤΑΚΗ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ: ΜΙΛΤΟΣ ΣΥΡΜΟΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

A1. Να αντιστοιχήσετε τις ομάδες προσφύγων του 19^{ου} αιώνα ή τον τόπο προέλευσής τους που καταγράφονται στην στήλη Α με τους τόπους εγκατάστασης που καταγράφονται στη στήλη Β (ένα στοιχείο της στήλης Α αντιστοιχεί με δύο στοιχεία της στήλης Β):

Στήλη Α	Στήλη Β
1. Σουλιώτες	α. Ερέτρια
2. Χίοι	β. Νέα Πέλλα
3. Ψαριανοί	γ. Αντίρριο
4. Μανιάτες	δ. Αμοργός
5. Μακεδόνες	ε. Τρίκερι
6. Κάσιοι	στ. Ζαπάντι
7. Κρήτες	ζ. Ιταλία
8. Θεσσαλομαγνησία	η. Πεταλίδι
9. Κύπριοι	θ. Αθήνα
	ι. Μήλος

Μονάδες 10

A2. Να ορίσετε τους παρακάτω ιστορικούς όρους:

α. Κοινωνιολογική Εταιρεία

β. κόμμα Θεοτόκη

Μονάδες 10

B1. Να αναφερθείτε στις εκλογές της 8^{ης} Αυγούστου 1910, στις πολιτικές δυνάμεις που συμμετείχαν και στο εκλογικό αποτέλεσμα.

Μονάδες 15

B2. Γ΄ Εθνοσυνέλευση (1826 – 1827): α) Πώς αντιμετωπίστηκε από την πολιτική ηγεσία των Ελλήνων το προσφυγικό ζήτημα και ποια τάση απέναντι στους πρόσφυγες φάνηκε τελικά να

επικρατεί; β) Ποια υπήρξαν τα αιτήματα των Σμυρναίων προσφύγων στην Εθνοσυνέλευση και ποιες αποφάσεις ελήφθησαν από αυτήν σχετικά με τη δημιουργία συνοικισμού;

Μονάδες 15

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Γ. Αξιοποιώντας τις πληροφορίες του κειμένου και τις γνώσεις σας να αναφερθείτε: α) στις πολιτικές εξελίξεις που σηματοδότησαν την περίοδο από το δημοψήφισμα του Νοεμβρίου του 1935 μέχρι και την επιβολή της δικτατορίας του Μεταξά και β) στον χαρακτήρα της δικτατορίας του Μεταξά.

Μονάδες 25

Πηγή 1

Διάγγελμα βασιλιά Γεωργίου μετά το δημοψήφισμα της 3ης Νοεμβρίου 1935

«Έλληνες, με την βοήθειαν του Θεού και με την θέλησιν του ελληνικού λαού, επανέρχομαι εις την Πατρίδα. Ο χωρισμός ήτο δι' εμέ σκληρός, αι δικιμασίαι όλων μας πολλάι. Προς ουδένα έχω μνησικακίαν. Κλείων το πρόσφατον παρελθόν, αποβλέπω μόνον προς το μέλλον, στηριζόμενος επί των αισθημάτων του προσφιλοῦς Μου Λαού και επί της ειλικρινούς βοήθειας όλων. Πιστός τηρητής του πολιτεύματος, θα διαθέσω όλας τας δυνάμεις Μου προς πραγμάτωσιν των ιδανικών Μας...»

Πηγή 2

Οι εκλογές [26 Ιανουαρίου 1936] δεν έδωσαν απόλυτη πλειοψηφία σε κανένα κόμμα, σε καμία από τις παλιές παρατάξεις. Η βενιζελική παράταξη είχε 142, ενώ η αντιβενιζελική 143 βουλευτές. Αν οι παλαιοδημοκρατικοί και κυρίως οι Φιλελευθεροί δέχονταν τη σύμπραξη με τους κομμουνιστές θα μπορούσαν να σχηματίσουν κυβέρνηση βιώσιμη. Θα στηριζόταν σε 157 βουλευτές.

Σπύρος Λιναρδάτος, Πώς εφτάσαμε την 4η Αυγούστου, εκδ. ΘΕΜΕΛΙΟ, σελ. 163

Πηγή 3

Η Ενωτική Γενική Συνομοσπονδία και η Γενική Συνομοσπονδία προετοιμάζουν 24ωρη πανελλαδική απεργία για την 5^η Αυγούστου, σε ένδειξη διαμαρτυρίας για την υποχρεωτική διαιτησία που ήθελε να επιβάλει η κυβέρνηση, για την διάλυση εργατικών σωματείων της Μακεδονίας - Θράκης και υπέρ των Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Την απεργία αυτή θα χρησιμοποιήσει ως πρόσχημα ο Μεταξάς για την κήρυξη της δικτατορίας τη νύχτα της 4^{ης} Αυγούστου.

Σπύρος Λιναρδάτος, Πώς εφτάσαμε την 4η Αυγούστου, εκδ. ΘΕΜΕΛΙΟ σελ. 240

Πηγή 4

Στις 8 το βράδυ της 4^{ης} Αυγούστου ο Μεταξάς κάλεσε τους υπουργούς σε έκτακτο υπουργικό συμβούλιο. [...] Όταν οι Υπουργοί έφταναν στο υπουργείο, ο Μεταξάς τους δεχόταν και τους ανακοίνωνε την απόφασή του να διαλύσει τη Βουλή και να κηρύξει

δικτατορία. [...] Τη νύχτα εκείνη τίποτα στην Αθήνα δεν έδειχνε ότι είχε συμβεί κάτι το εξαιρετικό. Στην πλατεία Συντάγματος τα καφενεία ήταν γεμάτα από κόσμο. Την ίδια ώρα όμως η «Ειδική» και «Γενική Ασφάλεια» κύκλωναν σπίτια και ολόκληρα τετράγωνα και έπιαναν δεκάδες πολίτες. Σε λίγο τα γραφεία και τα μπουντρούμια των Ασφαλειών είχαν γεμίσει. Οι αστυνομικοί που έκαναν τις συλλήψεις ανακοίνωναν ότι «με την έγκρισιν του Βασιλέως εκηρύχθη δικτατορία». Η Ελλάδα είχε μπει σε νέα περίοδο μαρτυριών, αφόρητης τυραννίας, χαφιεδισμού, εντατικής εκμετάλλευσης και πολιτικού εξανδραποδισμού του λαού της... Στην εφιαλτική περίοδο της 4ης Αυγούστου.

Σπύρος Λιναρδάτος, Πώς εφτάσαμε την 4η Αυγούστου, εκδ. ΘΕΜΕΛΙΟ σελ. 243

Πηγή 5

Το καθεστώς της 4ης Αυγούστου ήταν προσωποπαγές καθεστώς που αρθρωνόταν γύρω και από τον ηγέτη του, τον Ιωάννη Μεταξά. Ο Μεταξάς στην προσπάθειά του να αποκτήσει ερείσματα στην ελληνική κοινωνία, αφενός δημιούργησε έναν μηχανισμό κρατικής ασφάλειας, που επέβλεπε και ασκούσε έλεγχο στους εκπαιδευτικούς, πολιτιστικούς και καλλιτεχνικούς θεσμούς της χώρας, δημιουργώντας ένα εν μέρει αστυνομικό κράτος, αφετέρου προέβη σε διώξεις πολιτικών αντιπάλων καθώς επίσης και των μελών του Κομμουνιστικού κόμματος. Η δίωξη των κομμουνιστών αλλά και μερίδας πολιτών με πρόσχημα τα κομμουνιστικά φρονήματα πήρε ευρείες διαστάσεις και έπληξε όσους αρνήθηκαν ή δεν έδειξαν μεγάλη προθυμία να συνεργαστούν με το καθεστώς.

Ε ΙΣΤΟΡΙΚΑ, Η δικτατορία Μεταξά, Νεολαία, Ιδεολογία, Αισθητική, σελ. 17

Δ. Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και τις πληροφορίες των πηγών να αναφερθείτε στη διαμάχη αυτοχθόνων – ετεροχθόνων, όπως εκφράστηκε στην Εθνοσυνέλευση του 1843 – 1844, εστιάζοντας στην κύρια κρίση που ξέσπασε τον Ιανουάριο του 1844.

Μονάδες 25

Πηγή 1

Αντιθέτως, σαν κηλίδα οπισθοδρόμησης καταγράφεται η στάση της συνέλευσης στο ζήτημα των «αυτοχθόνων», όπου η αρχή της ισότητας υποχωρεί κατά κράτος. Υπό την ισχυρή πίεση μερίδας των πληρεξουσίων που διακατεχόταν από πνεύμα διακρίσεων και αποσκοπούσε στην ολοσχερή στέρξη της ελληνικής ιθαγένειας από Έλληνες γεννηθέντες εκτός των στενών ορίων του βασιλείου, η πλειοψηφία ακολούθησε τη μέση οδό ενός ξεχωριστού ψηφίσματος, με το οποίο οι «ετερόχθονες», πλην όσων είχαν εγκατασταθεί στη χώρα προ του 1837 ή πολεμήσει στον Αγώνα της ανεξαρτησίας, αποκλείονταν από τη δυνατότητα κατάληψης δημοσίων αξιωμάτων.

30 χρόνια από το Σύνταγμα του 1975, Τα Ελληνικά Συντάγματα από τον Ρήγα έως σήμερα, σελ. 58

Πηγή 2

Τον Ιανουάριο του 1844 κατά τη διάρκεια της Α΄ Εθνοσυνέλευσης, συζητήθηκαν τα κριτήρια που θα καθόριζαν τον «Έλληνα πολίτη» καθώς και τα προσόντα που θα πρέπει να έχει ο «δημόσιος υπάλληλος» του κράτους. Εκεί ήταν που αναδείχτηκε η διαμάχη μεταξύ ετεροχθόνων και αυτοχθόνων, καθώς οι δεύτεροι διεκδικούσαν τον αποκλεισμό των «ξένων» από τις δημόσιες θέσεις. Το βασικό επιχείρημα ήταν η απουσία των ετεροχθόνων στα δύσκολα χρόνια της σκλαβιάς.

Η συζήτηση αυτή δεν γινόταν εν κενώ. Στις δημόσιες θέσεις ήδη βρίσκονταν πρόσωπα από τους «ετερόχθονες» που όμως οι ίδιοι Έλληνες είχαν ψηφίσει. Η καθαίρεση αυτών ήταν ο στόχος των ντόπιων. [...] Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν η εκλογή του «ετερόχθονα» Φαναριώτη Αλέξανδρου Μαυροκορδάτου στη θέση του πρωθυπουργού το 1822 και η εκλογή του επτανήσιου «ετερόχθονα» Ιωάννη Καποδίστρια ως πρώτο Κυβερνήτη της χώρας το 1827.

Μηχανή του Χρόνου, Η μεγάλη κόντρα του '21 ανάμεσα σε αυτόχθονες και ετερόχθονες Έλληνες. Γιατί οι ντόπιοι αγωνιστές ζητούσαν την καθαίρεση των «ξένων Ελλήνων»

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!